

Asia: VN/33329/2025

Valtioneuvoston asetus sairausvakuutuksesta korvattavan taksimatkan enimmäishinnasta vuonna 2026

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) on pyytänyt Kilpailu- ja kuluttajavirastolta (KKV) lausuntoa yllä mainitusta valtioneuvoston asetusluonnoksesta. Nykyinen valtioneuvoston asetus (876/2024) on voimassa 31.12.2025 saakka. Sairausvakuutuksesta korvattavien taksimatkojen enimmäishintoihin ei tehtäisi muutoksia suhteessa vuoden 2025 asetukseen.

Sairausvakuutuslain 4 luvun 7 a §:n mukaan enimmäishintojen tulee perustua kuljetuksesta aiheutuviin kustannuksiin siten, että siihen sisältyy kohtuullinen voitto. Kuten KKV:n lausunnossa valtioneuvoston asetukseen sairausvakuutuksesta korvattavan taksimatkan enimmäishinnasta vuonna 2025 mainitaan, KKV:n käsityksen mukaan sairausvakuutuksesta korvattavien taksimatkojen enimmäishintoja ei ole käytännössä määritetty näiden perusteiden mukaisesti (ks. KKV:n 10.12.2024 (KKV/1220/03.02/2024) antama lausunto). Enimmäishintoja on muutettu Tilastokeskuksen laatiman taksiliikenteen kustannusindeksin perusteella: asetusmuistiossa mainitaan, että kustannusindeksi on noussut vuoden takaisesta 0,95 prosentilla, ja koska korotus jäisi niin pieneksi, enimmäishinnat jätetään vuoden 2025 tasolle. Missään vaiheessa ei kuitenkaan ole uskottavasti arvioitu sitä, kuinka hyvin säädetty enimmäishinnat vastaavat taksipalvelujen tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia ja millaisten voittojen tekemisen ne mahdollistavat. KKV huomauttaa, ettei enimmäishintoihin sisältyvän voiton kohtuullisuutta ole mahdollista arvioida taksiryttäjille suunnatulla kyselyllä, vaan arvioinnin tulisi perustua kuljetuksista aiheutuviin todellisiin kustannuksiin ja taksiryttäjille jäävän toteutuneen katteen arviointiin.

Asetusmuistion mukaan asetuksen hintarakennetta ja sen mukaisten maksuluokkien keskinäisiä suhteita olisi tarpeen arvioida, sillä esimerkiksi erityisesti suurten esteettömien ajoneuvojen osalta on alkanut ilmetä saatavuushaasteita varsinkin kaupunkialueen lyhyillä matkoilla sekä haja-asutusseudulla. Muistioloennoksen mukaan hintarakennetta ei kuitenkaan ole mahdollista muuttaa, sillä Kansaneläkelaitoksen ja palveluntuottajien väliset hinnat on sovittu nykyisen taksarakenteen mukaisesti.

KKV yhtyy asetuksen muistioloonnoksessa esitettyyn näkemykseen siitä, että hintarakenne vaikuttaa autoilijoiden kannustimiin tarjota erilaisia kyytejä. Tasasuuriset korotukset eri maksuluokkiin voivat vääristää näitä kannustimia merkittävästi silloin, jos erityyppiset kustannukset nousevat eri suhteessa. On kaikkien toimijoiden (autoilijat, asiakkaat, Kela) etu, että taksarakenne vastaa läheisesti kustannusrakennetta. KKV haluaa huomauttaa, että Kelan olisi hankinnoissaan syytä varmistaa, että hintarakenteen muutokset ovat sopimuskauden aikana mahdollisia, jos hintarakenne valtioneuvoston asetuksessa muuttuu.

Väättänen Anni
Kilpailu- ja kuluttajavirasto